

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 05.07.2021

Vår ref.: 202102747-5

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Rune Moe

22959315/rmo@nve.no

Tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglement Eptevatn - frafall av minstevannføring

Søknad

Vi viser til søknad av 04.02.2021 fra Agder Energi Vannkraft AS om tillatelse til å midlertidig unnlate å slippe minstevannføring fra dam Færåsen ved Eptevatn de tre første ukene i august 2021. Dammen er knyttet til Færåsen kraftverk i Trylandsvassdraget/Audna i Lindesnes kommune i Agder. Tiltakshaver har følgende sammendrag av tiltaket:

«Agder Energi Vannkraft AS (AEVK) planlegger å bytte bunnappeluke i dam Færåsen i august 2021. Arbeidene er en del av en lovpålagt damrehabilitering. Dam Færåsen ligger i Trylandsvassdraget som er et sidevassdrag til Audnavassdraget i Lindenes kommune. Dammen ligger ved utløpet av Eptevatn. Avkjøring til dammen er fra RV 460 ved Tryland.

Iht konsesjonen for Færåsen kraftverk av 14.mars 2007 er AEVK pliktig til å slippe en minstevassføring fra dammen i Eptevatn på 250 l/s i perioden 01.05 – 30-09. Kravet er 100 l/s i resten av året.

Agder Energi Vannkraft søker med dette om fritak for kravet om å slippe minstevassføring de tre første ukene i august 2021.

Hensikt

Hensikten er å lette den praktiske gjennomføringen ved bytting av bunnappeluken. Minstevassføringen slippes gjennom bunnappeluken, og i montasjeperioden må Eptevatn ligge ned mot LRV og anleggsområdet må være tørt. Minstevassføringen må derfor pumpes over dammen i denne perioden. Det vil være svært krevende å pumpe 250 l/s over dammen. Vannmengden er betydelig mer enn alminnelig lavvannføring på strekningen, se vedlagte beregning av lavvannsindekser for nedbørfeltet.»

(...)

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

NVE har sendt saken på begrenset høring til Lindesnes kommune, Statsforvalteren i Agder og Agder fylkeskommune, for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Høringsfrist ble satt til 26.05.2021. Saken har ikke vært kunngjort lokalt.

Lindesnes kommune har i e-post av 26.04.2021 kommet med følgende uttale:

«Lindesnes kommune kan ikke se noen problemer med å fravike manøvreringsreglementet slik det er søkt om.»

Agder fylkeskommune har i brev av 26.05.2021 kommet med følgende uttale:

«Elva mellom Eptevann og Brådlandsvatn er i henhold til søknaden fra Agder Energi Vannkraft på 350 meter og skal ha marginal betydning for fisk. Det opplyses også at det i perioden elva er planlagt stengt skal slippes vann fra Lelandsvann til Brådlandsvatn, slik at vannføring nedstrøms Brådlandsvatn ikke vil bli endret i den omsøkte perioden. Med dette som bakgrunn, er vår vurdering at tiltaket ikke vil medføre særlige konsekvenser for fisk i vassdraget.

En total tørrlegging av elvestrekningen er likevel uheldig, da fisk som oppholder seg her vil bli fanget, og dermed være utsatt for uttørring og predasjon. Det er derfor ønskelig med en viss vannføring for å forhindre innestenging av fisk. Krav til vintervannføringen på strekningen er på 100 l/sek. Dette vil antakelig være tilstrekkelig til at fisken som måtte stå i elva vil kunne overleve.

Agder fylkeskommune anbefaler følgelig at vintervannføring opprettholdes.»

NVEs vurdering

Agder Energi Vannkraft AS søker om fritak for kravet om å slippe minstevassføring de tre første ukene i august 2021 ved dam Færåsen i Eptevatn. Bakgrunnen for søknaden er at Agder Energi planlegger å bytte bunn tappeluke i dam Færåsen i august 2021. Arbeidene er en del av en lovpålagt damrehabilitering.

Oppstrøms Færåsen kraftverk ligger reguleringsmagasinene Sundsvatn og Eptevatn. Disse gjør at vannføringen på utbyggingstrekningen i utgangspunktet er sterkt regulert. Eptevann fungerer imidlertid også som tilsigsmagasin for Tryland kraftverk og tappes i henhold til kraftverkets behov.

I henhold til konsesjon av 14.03.2007, er dagens krav til minstevannføring er satt til 250 l/s fra dammen i Eptevatn i perioden 01.05–30.09. Kravet er 100 l/s i resten av året. I NVEs bakgrunn for vedtak i konsesjonsbehandlingen av Færåsen kraftverk (NVE-ref. 200703168-1) ble det gjort følgende vurdering av minstevannføring:

(...)

«Hovedbegrunnelsen for 250 l/s i minstevannføring om sommeren er knyttet til vassdragets landskapsmessige verdi, synlighet og tilgjengelighet for allmennheten. Etter NVEs vurdering vil 250 l/s være tilstrekkelig til at svabergfossenes særpreg består til en viss grad.»

Det vises i tillegg til at minstevannføringen vil opprettholde et visst naturmiljø. Det er ikke gjort noen biologiske undersøkelser i forbindelse med det planlagte avviket. NVE har ikke mottatt noen kritiske merknader til omsøkte fravik i høringen i 2021. Fra tidligere høringer er det opplyst at elvestrekningen benyttes til fiske og friluftsliv. Tiltakshaver skriver i søknaden at bruken av området som turområde er meget beskjedent. Videre skriver tiltakshaver følgende om tiltakets virkninger:

«Den berørte elvestrekningen er mellom Eptevatn og Brådlandsvatn, en strekning på ca 350 meter. Brådlandsvatn er kjent som et godt ørretvann, men den berørte elvestrekningen er tidligere vurdert å ha marginal betydning for fisk (ref. høringsuttalelsene til konsesjonssøknaden for Færåsen kraftverk). I utbyggingsperioden vil AEVK slippe vann fra Lelandsvatn, som er et reguleringsmagasin som dreneres til Brådlandsvatn. Vannføringsforholdene nedstrøms Brådlandsvatn vil dermed ikke bli endret i den omsøkte perioden.»

NVE mener at tiltakets omfang er begrenset, og viser til at berørt elvestrekning er relativt kort, med noen få større kulper. Vi viser også til at høringen av saken ikke har avdekket store reaksjoner, samt at tiltaket er midlertidig og er del av en lovpålagt damrehablitering. Fylkeskommunen ønsker riktignok at det pumpes 100 l/s på berørt elvestrekning for å hindre innestenging av fisk, men NVE mener det er mer hensiktsmessig å etterse kulpene etter fisk, og flytte ev. fisk som er fanget til sikkert vannvolum. NVE vil også vise til at pumping av vann over en lengre tidsperiode som tre uker, heller ikke er risikofritt med tanke på sikker vanntilførsel. NVE mener det må utføres ettersyn etter fisk i kulpene flere ganger i anleggsperioden, da fisk trolig kan vandre opp igjen i kulpene fra Brådlandsvatn ved stort resttilsig. Subsidiært kan det pumpes minst 100 l/s vann på berørt elvestrekning i hele anleggsperioden, jf. fylkeskommunens uttalelse. At pumpingen fungerer skal da etterses jevnlig.

NVE er ellers ikke kjent med spesielle biologiske verdier som blir skadelidende av tiltaket, og vurderer at det ikke vil føre til varige skader eller ulemper for allmenne eller private interesser. Vi mener likevel det er viktig at Agder Energi informerer de berørte interessene på en god måte så snart som mulig.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Basert på søknad, kontakt med lokale myndigheter og tidligere erfaringer med liknende saker, anser NVE at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader for allmenne interesser gitt avbøtende tiltak. NVE mener fordelene ved tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 25.

Konklusjon

NVE har vurdert at tiltaket ikke vil føre til varige skader for allmenne og private interesser, og legger til grunn at tiltaket er av midlertidig karakter og begrunnet i nødvendige tiltak i magasinet. NVE gir Agder Energi Vannkraft AS tillatelse til midlertidig å unnlate slipp av minstevannføring fra dam Færåsen ved Eptevatn de tre første ukene i august 2021.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Tiltaket skal kunngjøres én gang lokalt og i tillegg annonseres på relevante nettsider (f.eks. selskapets hjemmeside og på sosiale medier).
- Under anleggsperioden skal berørt elvestrekning nedstrøms dam Færåsen ettersees for å kartlegge ev. stranding eller innestenging av fisk. Fisk som fanges i avstengte kulper og tørrelagte partier skal flyttes til sikkert vannvolum i nærheten. Subsidiært kan det pumpes minst 100 l/s vann på berørt elvestrekning i hele anleggsperioden, jf. fylkeskommunens uttalelse. At pumpingen fungerer skal da etterses jevnlig, og pumpet vannvolum skal kunne dokumenteres.

- Det skal slippes vann fra Lelandsvatn i hele perioden det unnlates slipp av minstevannføring fra dam Færåsen, slik at vannføringsforholdene nedstrøms Brådlandsvatn ikke blir endret i den omsøkte perioden.
- Antall dager uten slipp av minstevannføring skal loggføres.
- Så snart arbeidene er ferdig, skal krav om magasinering og minstevannføring skje i henhold til reglement.
- NVE forutsetter at Agder Energi Vannkraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Brit Torill Haugen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

AGDER ENERGI VANNKRAFT AS
AGDER ENERGI VANNKRAFT AS v/Tor Åmdal

Kopi til:

LINDESNES KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.